

A silhouette of a person with short hair, seen from the back, holding a mug. They are standing in front of a window with vertical blinds, through which bright light is streaming, creating a warm, golden glow. The person's shadow is cast against the window.

Pasqual Alapont

EL MAL QUE M'HABITA

L'ECIÈTICA

bromera

PREMI VALÈNCIA ALFONS EL MAGNÀNIM DE NARRATIVA

Daniel es va recolzar al costat de la seua filla, un peu sobre el llit i l'altre descansant sobre el parquet. La respiració de Neus era sibilant: feia uns dies que patia un refredat. Daniel va pensar que feia molt de soroll, que algú de fora podia sentir-la, i va desitjar que deixara de fer soroll. L'home duia un ganivet a la mà. La fulla, perpendicular al pit, reflectia la llum somorta de la lluna. Esperava no sabia ben bé què, però tenia la convicció que tota la seua vida, tot el que havia viscut fins aleshores, l'havia conduït fins allí.

Pocs minuts abans, a les fosques, Daniel havia recorregut el passadís que duia a l'habitació de la menuda. En silenci, havia penetrat en aquella atmosfera de rància dolçor. S'havia quedat un temps dret sense pensar en res, el ganivet a la mà, com desorientat, i després havia guaitat l'exterior a través del tul de la cortina. Les branques d'una xicranda es movien al compàs d'una llevantada lleu, però no n'havia sigut conscient. La respiració feixuga de la criatura l'havia tret a la fi d'aquell ensopiment. Tot just entreveia el contorn de la seua cara. Daniel s'hi havia acostat i s'havia mig assegut damunt del llit, recolzat sobre el capçal.

Encara un temps abans, Daniel s'havia despertat al seu llit de matrimoni, amarat de suor, i havia ofegat un crit. Notava els batecs del cor i a penes podia respirar. Pilar, la dona, dormia al seu costat i no s'havia adonat d'aquella alarma sobtada. L'home s'havia alçat i, descalç, havia fet els mil passos corredor amunt i corredor avall. Sense pensar-ho s'havia dirigit a la cuina, havia obert la nevera i s'havia empassat les restes d'un refresc, un

solatge que li havia deixat la llengua enganxosa. Després, havia obert el calaix dels coberts i a les palpes n'havia tret un ganivet. Llavors, havia caminat cap a l'habitació de Neus. La porta estava entretancada i l'havia oberta a poc a poc. La xiqueta, de poc més de dos anys, dormia i respirava d'una manera feixuga, com si una corfa de nou o qualsevol altra cosa se li haguera quedat entravesada a l'interior de la tràquea. Tant de bo poguera acabar amb aquell turment i la nena poguera dormir en pau, havia pensat.

Ara sentia el regust embafador de la pinya a la boca seca i esperava atent a qualsevol senyal. Tenia els artells blancs de tan fort com aferrava l'arma, però no ho podia veure, ni s'adonava del lleu tremolor de la mà, ni era conscient de l'encarcament dels músculs. Esperava, només, i sentia el cos calent de la filla a tocar seu. De fora, una foguerada intermitent, acoloria el sostre.

De sobte, el llum es va encendre. Des de la llinda, Pilar el va fitar, a poc a poc va veure com creixia l'estupor en els ulls esbatanats de la seua dona. Daniel es va alçar d'una revolada i va anar cap a ella. Tenia el gest crispat, feia l'efecte d'una màscara.

Laura va xarrupar un glop. No li costava gens fer-se una imatge de l'escena que Víctor li acabava d'explicar: un desconegut, vestit d'una manera estrofolària, amb parracs, barret de follet i calces de colors vius, havia entrat en una classe de xiquets de set anys. El mestre, que cada dia era amb ells, en qui confiaven, els l'havia presentat com un màgic contacontes, els havia dit que ho passarien bé, i llavors s'havia retirat a un lloc discret, assegut a l'última fila de pupitres. Laura podia imaginar les cares d'aquelles criatures pendents del misteriós nouvingut, podia palpar-ne l'excitació. Díficilment oblidarien mai un dia així.

El contacontes havia volgut crear una atmosfera especial, havia apagat els llums i havia encés un focus que projectava un feix ambarí sobre la taula. Laura recordava la història de *Hansel i Gretel*. Si tancava els ulls, podia imaginar els titelles de dit trescant pel bosc de miniatura, abandonats a la seua sort. Sabia com les escenes de la descoberta de la casa de xocolata i l'aparició de la bruixa excitaven la ment infantil. Recordava que Hansel era engreixat com un titot i que Gretel era obligada a treballar com una esclava. No li costava evocar les modulacions de l'actor i els aïcs i els xiscles de la xicalla.

I de sobte aquella nota discordant, aquell lament que venia de la foscor, el podia sentir. Per un moment, el contacontes degué assaborir l'èxit d'aquella commoció en l'auditori, però poc després degué comprendre que alguna cosa no anava bé i havia encés els llums de la sala. Laura es feia càrrec del seu desconcert.

La majoria de les criatures estaven plorant, i al fons, el professor somicava i s'aferrava als braços d'una xiqueta.

Va plegar els peus davall de les cames i es va empassar un altre glop. Víctor la va mirar mordaç; feia l'efecte que li havia contat un acudit i n'esperava impacient la reacció.

–Quin és el veredict? –va preguntar.

Laura es va limitar a somriure i va fer dringar la copa. La seua comesa era escoltar el dolor dels altres, no li calia explicar això a Víctor, a ell menys que a cap altre. Però la màscara professional no la feia immune al dolor de les víctimes. Aquesta era la seua virtut com a terapeuta i alhora el seu defecte més gran. Així havia sigut si més no amb Cristina. No s'havia de reprotxar res, però havien passat ja un parell de mesos de la mort de la seua pacient i no se la podia llevar del cap.

Es va posar la copa aigualida al front i la va fer rodar de costat.

–Me'n poses una altra?

Víctor va fer un bufit i es va desbotonar la camisa. A Laura la va entendre el gest íntim, però alhora la va posar de mal humor, perquè no sabia molt bé com se l'havia de prendre. El va sentir remenar al rebost de la cuina, el dring de la glaçonera, el clic del tap. Com a casa. I per què no? Aquesta havia sigut sa casa durant dotze anys, i de fet encara en conservava la clau, ella no li l'havia demanada mai. Feia tres anys i escaig que ho havien deixat estar. «De bon rotllo», solia dir ell. Encara a vegades Laura en sentia la pèrdua, com un atac de borradura que es manifesta de la manera més inesperada.

Víctor va aparéixer al cap de poc temps amb dos gintònics i li'n va allargar un. Laura va agrair el contacte fred.

–No queda whisky –va dir ell.

De la mateixa manera hauria pogut dir falta pasta de dents, paper de vàter o mantega, qualsevol ingredient que fa que una

casa siga una casa com cal. Laura va apuntar un somriure. Pel cap baix feia un parell d'anys que no tenia whisky, al seu petit celler. I tanmateix va dir:

–N'he de comprar, sí.

L'home es va asseure al sofà, a l'altra banda, i es va acomodar cara a cara amb ella. A Laura li va vindre al pensament una escena de feia temps, en aquell mateix saló. Podia veure's asseguda de la mateixa manera, la cara tumefacta i roja, i ell, assegut a l'espona del sofà, ben bé com ara, vinclat cap a ella, vestit amb una jaqueta de *tweed* de tons marronosos, omplint-la de carícies. De paraules més prompte. De fet, no l'hauria poguda acariciar a aquesta distància. És curiós com el cervell és capaç d'alterar els nostres records fins al punt d'enganyar-nos, va pensar. En realitat tampoc no era així com anava vestit el dia que li va dir que se n'anava, però Laura associava aquella imatge amb Víctor, no hauria sabut per què. Víctor feia olor d'aquella jaqueta de *tweed* que qui sap on devia parar.

La veu de l'ex la va traure de l'ensopiment.

–Està ben torrat, és això?

–Què?

–Daniel.

–Daniel... –va repetir ella–. No me'n recorde.

–Sa mare i la meua eren cosines germanes. La tia estava malalta del... –l'home va fer el gest de posar-se l'índex a la temple–. Va morir fa molts anys, Daniel era menut, encara. El pare va vindre al nostre casament. L'oncle Sebastià. Era un senyor d'aspecte bé. Professor de grec.

Laura va desplegar les cames. El seu casament, que lluny que quedava. Va mirar Víctor de fit a fit. L'home somreia. Sarcàstic? Només murri. Com qui recorda amb un company alguna malifeta dels vells temps d'institut. Laura es va notar les galtes rígides, ella devia ser l'equivalent d'aquest vell company d'institut; els

dos havien comés la bretolada d'estimar-se feia un fum d'anys i de proclamar-ho als quatre vents.

Laura va desviar la mirada i començà a fregar-se els músculs de la cama. No volia mostrar-se vulnerable.

–I Daniel, no el vam convidar?

–Devia tindre la seua etapa mística. Va desaparèixer uns anys. No sé ben bé què se'n va fer, es va convertir en un rodamón. Era l'estrafolari oficial de la família: drogues, rotllos messiànics, ja coneixes el còctel. Però això es va acabar. Es va reformar, crec, això diuen les cròniques familiars. Deu tindre el cap emboirat encara, pel que es veu. –Víctor va riure.– El contacontes es devia espantar de debò, els xiquets plorant, el mestre plorant. Té un punt còmic.

–Què va passar després?

–T'ho pots imaginar. L'apartaren de l'escola. En fi, no et conte res que no conegues millor que jo. El protocol, supose.

Víctor va estirar-se i va deixar anar el cap, com si volguera fer-lo lliscar per la part de darrere del sofà; es va fixar en el sostre i es va adonar que el color era diferent de quan ell vivia a la casa.

–No ha tingut sort, Daniel. Quan era un xiquet es va perdre i va estar una nit tancat al pou d'una mina, sense poder eixir. Tota la nit. No s'ha recuperat mai pel que sembla. És com si no haguera eixit mai d'allí.

–No me n'havies parlat.

–Te'n dec haver parlat, com de tantes coses.

–Sí, clar.

Li'n devia haver parlat, dotze anys de convivència omplien ben bé una sitja de xarrameca. Laura coneixia infinitud de retalls de la història familiar de Víctor, grans gestes i gestos sense importància, la seua memòria estava atapeïda d'instantànies que significaven ja molt poc per a ella, com mobles arnats pel pas del temps.

Víctor li va agafar les cames, se les va posar damunt dels genolls i va començar a fer-li un massatge. A Laura se li va escapar una riallada i ell va fer un somriure sorneguer. En aquell breu intercanvi, en silenci, s'havien dit un fum de coses, punxadetes en record dels vells temps.

–Et trobe a faltar –va dir ell.

–Jo també et trobe a faltar, Víctor, però amb això no n'hi ha prou.

Tot d'una ella es va abraçar les cames i es va fer menuda.

–Estàs en forma, Laura.

–Faig fúting.

–Ah.

–Tres o quatre vegades a la setmana. Em senta la mar de bé. Quaranta-cinc minuts.

–No és molt, això?

–Camine, córrer, vaig agafant forma. És així com es fa, no?

–No en tinc ni idea.

Víctor va tornar a somriure, feia l'efecte d'haver-la enxampada en falta.

–On és la meta, Laura? De què fuges?

–Què dius?

–Em fa l'efecte que córrer és una manera de fugir.

–No, Víctor, córrer és una manera d'estar en forma. No recórregues a tòpics amb mi.

–No saps quants pacients tinc per culpa d'aquesta moda, lesions, desgast de maluc, de genoll, és una epidèmia. Alguna dia t'hauré d'enguixar si no vas amb compte.

–Va bé per a la ment.

–Clar. La ment és el teu negociat.

Hi hagué un silenci. Els dos van beure. Laura va sentir l'olor acre de les aixelles. Tot i ser al final de l'estiu feia una calor enganyosa. Va desitjar un bon xàfec que descarregara la humitat

que surava en l'aire i que baixara la temperatura uns graus. La veu de Víctor va sonar llavors com un retret.

–Què penses fer ara?

No li agradava quan ell adoptava el posat de pare, i tanmateix havia de reprimir el desig de llançar-se als seus braços i de ser consolada. Laura va fer un bufit. Li va fer l'efecte d'haver-se engolit un ham; es veia a ella mateixa com un peix, fent cuades per mirar de desempallegar-se'n.

–Tinc ganes de posar-me a estudiar una altra vegada. Hi ha un congrés de psicoteràpia relacional a Madrid. M'hi he apuntat. Començaré amb això i després ja veuré.

–Te'n vas a Madrid, llavors?

–Són només tres dies. Hi aniré i tornaré amb l'AVE. M'ho puc permetre, estigues tranquil.

–Clar. Has estalviat com una formigueta, i fa anys que no fas vacances. T'ho mereixes. No tens cap obligació, ara. Tres dies, una bona teràpia d'exposició. No es diu així?

Laura no va respondre a la provocació de Víctor. Es va alçar d'una revolada i el cap li va ballar. No solia passar d'una copa de vi abans d'anar a dormir i hui hi havia afegit un parell de combinats. Tenia els pantalonets del pijama humits, enganxats a la pell, i es delia per una dutxa. Això hauria fet si Víctor haguera tingut la delicadesa de no presentar-se d'improvís. Va fer uns passos d'ací d'allà i es va quedar de cara a la biblioteca, els ulls clavats en els llibres, com si buscara alguna cosa.

–No hi ha manera de descansar a la nit –va dir–. No m'estranya que la gent estiga fora de si.

–Res que no puguem arreglar quatre pastilles –va respondre Víctor; els dos es donaven l'esquena, fet i fet era com si parlaren amb una altra persona.

Lentament, Laura es va girar i es va asseure sobre el moble de la prestatgeria.

–Pastilles perquè he discutit amb la dona, pastilles perquè estic frustrat per les notes dels fills, pastilles perquè m’han fet fora del treball... Ens creem malalties imaginàries i ho solucionem amb fàrmacs. –Laura va començar a gratar-se el braç, sabedora que la suor li picaria allà on s’havia encetat la pell.– La gent té problemes, vol que l’escolten, parlar amb algú, un poc de comprensió. Però la comprensió val diners.

–Vols dir que és culpa del clima? També se suïciden a Finlàndia. De fet, crec que se suïciden molt més.

–Tothom hauria de tindre dret a l’esperança.

–Oh. És molt vague, tot això. Dret a l’esperança? Penses muntar una ONG?

–Et parle de noms concrets, Víctor, noms amb cara i ulls.

–Què m’has de dir de noms concrets? He de demanar permís per fer una placa, i si excedisc una quota que no sé ben bé quina és, en algun lloc bota una alarma i algú m’aconsella que n’he de fer un ús racional. Què se suposa que és un ús racional? Encara no tinc rajos X als ulls!

–Almenys estic contenta d’haver deixat de participar en això.

Víctor va girar el cap i li va buscar els ulls.

–Potser al capdavant sí que estàs fugint.

Laura va abocar un glaçó a la mà i es va refregar el braç, allà on sentia la coïssor. Mentre parlava va agafar una quartilla en blanc, en va fer dos plects i la va fer servir per posar el got mig buit damunt de la lleixa.

–Supose que no ha canviat res des del principi dels temps. Ens diuen que no podem dedicar més de deu minuts als nostres pacients, que els hem d’atipar de tranquil·litzants, endreçar-los per fora, encara que estiguen podrits per dins. –Laura es va tornar a asseure, ara a la butaca, enfront de Víctor.– No sóc cap heroïna ni estic fugint de res. M’he demanat un any sabàtic, això és tot, un dia tornaré, més sàvia i tan cínica com tu.

–No m’ho perdria per res.

Laura va reprimir un badall i va somriure; feia l’efecte d’una criatura a qui el pare ha agafat en falta. Víctor es va fixar en les taques que tenyien de gris la seua pell, la bossa davall dels ulls. Va fer el gest d’anar-se’n, però es va quedar a mitjan impuls.

–I què em dius del meu cosí?

–Et donaré el telèfon d’un col·lega.

–T’aniria bé, i ho pots compaginar. Mentre dura el teu any sabàtic. Per no perdre el fil.

–Encara no sé què faré. I no entra en els meus plans muntar-me una clínica privada.

–Això no serà cap problema, és un tema de família, no cal donar comptes a ningú.

–Sempre cal donar comptes a algú, Víctor.

Va pronunciar la frase sense cap emoció especial, però a Laura se li va acudir que se li havia escapat un retret, i com un reflex se li van enrigidir els músculs de la cara. Va tindre el pensament d’ella embarassada, un concepte desproveït de cap imatge, una instantània que no s’havia produït mai en la realitat. Que no es produiria, fet i fet. I tanmateix ací estava de nou la il·lusió, agombolant-la. Havia de vigilar, ningú com ella coneixia el dolç pendent de les obsessions.

Fóra com fóra, l’exhome no semblava sentir-se al·ludit

–Tu pots fer alguna cosa per ell –va continuar–. És un nom, Laura, un nom concret. I bé... no està entusiasmat a seguir una teràpia, supose que t’ho pots prendre com un repte. Fes-ho per l’oncle Sebastià, almenys. El vell s’ho mereix. Primer la dona, i ara... –Víctor va girar els ulls en blanc i va fer un gest ampli amb la mà.– Està malalt, molt malalt. Vol anar-se’n tranquil, sabent que el fill està bé.

–És ell qui t’envia?

–Vol quedar-ne al marge, diguem que la relació pare-fill és un poc complicada.

Víctor va anar cap a la finestra. El vidre li va tornar una imatge d'ell mateix. Va fer pantalla amb la mà i es va endinsar en la foscor: una parella passejava pont de la Trinitat avall, agafats del bracet. Es va mirar el rellotge, passaven cinc minuts de les dues. Sense solució de continuïtat es va girar i va dir:

–Daniel és també una víctima d'aquest sistema. Se l'han anat passant de fa temps, estrés, ansietat, depressió. En fi, l'han atipat de pastilles, però la cosa no ha funcionat.

Laura es va pinçar els ulls amb els dits. Estava exhausta. Reconeixia en ella mateixa els símptomes de la síndrome de Burnout. També ella havia combatut, més enllà de les seues forces, i havia sucumbit. La diferència amb el cosí de Víctor és que ella podia identificar la pèrdua i passava el dol com millor podia.

–Què vols, una etiqueta? No és fàcil anar més enllà. Fins i tot tu has de fer una radiografia per veure una cama trencada.

–Qualsevol dia les hauré d'escaiolar sense –va bromejar Víctor.

–Les ferides de l'esperit són a vegades invisibles.

–Tots en tenim, de visibles i d'invisibles.

Es van mirar de fit a fit i Laura va desviar la mirada. Se li van aparèixer de nou les imatges que d'un temps ençà la perseguïen, com flaixos. La cara de Cristina, la seua pacient, al llindar, somrient, mirant-la per damunt del muscle, fent-li aquell gest d'adéu amb la mà, movent els dits. De quin color tenia els ulls? D'un verd fosc? Marrons? I com era la veu? Podia recordar-la encara, però si tractava de concentrar-s'hi se li esmunyia. Recordaria sempre el seu to, o a poc a poc se n'oblidaria? Laura va caminar d'ací d'allà del saló. De sobte, es va girar i va parlar més o menys en la direcció de Víctor.

–Estic molt cansada. M'agradaria anar-me'n al llit.

–Sí, clar.

L'home es va acabar el got i el va deixar sobre la tauleta. Es va incorporar i va caminar cap a ella.

–Així... què li dic, a Daniel?

–Estic fora, ja t'ho he dit.

–Segur que no ho deixes per... com li deien?

Laura va abaixar el cap i va clavar els ulls en el terratzo. Castanys, va pensar, els ulls de Cristina eren del color entreviat d'una mata de jonc.

–No ho deixe per això –va murmurar.

Víctor se li va acostar.

–I què faràs quan tornes de fer les teues curses i les teues escapades a Madrid, estaràs tot el dia en pijama, sense eixir de casa?

Laura el va mirar de fit a fit.

–No ets mon pare, de fet ja no ets ni el meu home. No tens dret a fotre'm.

L'home va posar la mà en el muscle d'ella. Laura va desfer el contacte.

–Apaga el llum quan te'n vages, Víctor, ja et telefonaré.

Va fer mitja volta i se'n van anar cap a l'interior del pis. A mitjan corredor va sentir el clic de l'interruptor i el soroll de la porta.